

Dr. Antoni Castelló Tarrida

Titular d'Universitat de l'àrea de Psicologia Evolutiva i de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Els enfocaments tradicionals de l'alta capacitat consideren la seva manifestació com un procés automàtic que es plasma en determinada puntuació en certs tests durant la infància. Aquests plantejaments també consideren l'alta capacitat com un tret estable que durarà tota la vida de la persona. No obstant això, aquests plantejaments han topat amb problemes molt importants de validesa, els quals es manifesten en l'escassa productivitat de la major part les persones qualificades com d'alta capacitat en la seva vida adulta, conjuntament amb l'existència d'altres persones que sí que tenen alt rendiment adult però que no van ser valorades com a casos d'alta capacitat al llarg de la seva infància.

Els avenços en el coneixement neurològic i cognitiu de les últimes dues dècades han generat noves explicacions dels processos de desenvolupament generals, els quals tenen repercussions importants a l'hora d'explicar les diferents trajectòries que pot seguir un determinat potencial cerebral. Un dels elements més destacats dels marcs explicatius actuals és que els components genèticament determinats de la configuració intel·lectual pateixen nombroses interaccions des del nivell bioquímic cel·lular fins al nivell cultural, en el que sol denominar-se epigenèsi probabilística. Aquestes interaccions propicien l'existència d'un ventall de possibilitats de desenvolupament les quals poden conduir un determinat potencial cap a un ampli nombre de formes de cristallització. I no totes elles són d'alt rendiment.

D'altra banda, el diagnòstic de l'alta capacitat basat en tests realitza un bon nombre de suposicions, moltes de les quals tenen una dubtosa fonamentació. Entre els elements que plantegen seriosos dubtes cal destacar: la inestabilitat de les puntuacions al llarg del desenvolupament d'una persona, el mesurament parcial de recursos intel·lectuals i, particularment, l'abundant presència de falsos positius.

La combinació d'uns procediments de diagnòstic inestables amb la naturalesa complexa del desenvolupament intel·lectual comporta que moltes de les formes d'intervenció comunment emprades no condueixin a les trajectòries que millor rendiment poden generar, coartant l'expressió del potencial existent. La immediatesa del rendiment, l'organització de les estructures de coneixement o el tipus d'actituds davant aquest coneixement són factors clau en la conversió, o no, de l'alt potencial en intel·ligència útil.

Línies d'Investigació

Intel·ligència; Intel·ligència Artificial; Altes Capacitats intel·lectuals.

Mèrits

5 llibres en editorials com Masson i Piramide, i 25 capítols de llibre; més de 30 articles publicats en diferents revistes d'impacte i gran difusió.

Actualment és co-director del Màster en Neuropsicologia de les Altes Capacitats Intel·lectuals.